

Przezorność popłaca

Kiedy wiążesz się z kochaną osobą, ufasz jej bez granic nie myśląc nawet o ewentualnym zabezpieczeniu siebie i rodziny.

Zdarza się, że powierzasz prowadzenie wszelkich spraw partnerowi i nie przejawiasz większego zainteresowania wysokością wspólnych dochodów ani stanem konta. Nierzadko oddajesz mu do dyspozycji swoje oszczędności, zgadzasz się, aby mieszkanie, które podarowali ci rodzice było waszą wspólną własnością. Ale bywa też tak, że mieszkasz w jego mieszkaniu, na remont którego przeznaczasz znaczne nakłady, a nie masz do niego żadnego tytułu prawnego. Bywa też tak, że nie pracujesz zawodowo, rezygnujesz z własnej kariery zajmując się domem i wspierając męża w prowadzonej przez niego działalności. Postawa ta może okazać się zgubna, kiedy partner zawiedzie twoje zaufanie, a ty zostaniesz bez środków do życia, z rozstrojoną psychiką i niskim poczuciem własnej wartości. Pamiętaj, że w sytuacji zależności ekonomicznej dużo trudniej będzie ci podjąć decyzję o uwolnieniu się z krzywdzącego związku.

Nie pozwól sobie wmówić, że dbałość o bezpieczeństwo finansowe i niezależność ekonomiczną są kosztem rodziny i przejawem kobiecego egoizmu. Dbłość o własną niezależność ekonomiczną i wiedza na temat tego, czym jest przemoc ekonomiczna i jak się przed nią zabezpieczyć, pomogą ci nie tylko uchronić się przed niemiłymi niespodziankami, ale również budować partnerskie relacje w związku.

Czy doświadczasz przemocy ekonomicznej?

Postaw krzyżyk przy każdym zdaniu, które opisuje zachowanie twojego partnera, męża:

- ☐ nie łoży na utrzymanie rodziny (np. nie płaci za rachunki, nie kupuje żywności)?
- ☐ zakazuje ci albo utrudnia podjęcie pracy lub robi wszystko abyś pracę straciła np. przeszkadzając ci w jej wykonywaniu, nachodząc w pracy, robiąc awantury itp.?
- ☐ zmusza cię do nieodpłatnej pracy w firmie, którą prowadzi?
- ☐ zabrania ci podnoszenia kwalifikacji zawodowych i nauki, starania się o awans?
- ☐ zabiera ci pieniądze lub kontroluje i wydziela każdy grosz domagając się np. paragonów za zakupy?
- ☐ niszczy, wynosi lub bez twojej zgody sprzedaje przedmioty będące twoją lub wspólną własnością?
- ☐ wymusza dostęp do twojego konta lub utrudnia ci dostęp do konta wspólnego?
- ☐ korzysta bez twojej wiedzy z twojej karty?
- ☐ odmawia ci dostępu do informacji lub udziału w podejmowaniu decyzji finansowych, które mogą mieć wpływ na waszą sytuację materialną?
- ☐ zmusza cię do sprzedaży majątku osobistego, nagród, pamiątek rodzinnych itp.?
- ☐ zmusza cię do składania fałszywych zeznań podatkowych lub innych dokumentów finansowych?
- ☐ zaciąga bez porozumienia z tobą pożyczki lub kredyty obciążające wspólny budżet lub zmusza cię do ich zaciągania?
- ☐ nie płaci alimentów?

Zacznijmy od testu – pamiętaj, że nikt cię nie ocenia, bądź szczerą przed sobą i odpowiedz na poniższe pytania, aby dowiedzieć się, czy doznajesz przemocy ekonomicznej.

Jeśli przynajmniej na jedno z powyższych pytań odpowiedziałas twierdząco, doznajesz przemocy ekonomicznej!

Czym jest przemoc ekonomiczna?

Przemoc ekonomiczna jest formą kontroli, zastraszenia i poniżenia osoby bliskiej.

Ogranicza jej wolność, zmniejsza poczucie bezpieczeństwa oraz wzmacnia ekonomiczną zależność i podporządkowanie sprawcy. Mogą to być **zachowania takie jak: ograniczanie dostępu osoby najbliższej lub pozostającej we wspólnym gospodarstwie domowym do korzystania lub dysponowania zasobami finansowymi lub majątkowymi, utrudnianie podjęcia zatrudnienia, dostępu do edukacji, służby zdrowia, podnoszenia kwalifikacji zawodowych, wyrządzanie szkody w mieniu stanowiącym majątek odrębny lub wspólny, niewywiązywanie się z obowiązku alimentacyjnego lub przyczyniania się do zaspokajania potrzeb rodziny, zmuszanie do brania pożyczki, kredytu, niespłacanie kredytu, pożyczki.**

Warto wiedzieć, że przemoc ekonomiczna często współwystępuje z innymi formami przemocy i zawsze też jest formą przemocy psychicznej. Badania amerykańskie wskazują, że w ponad 90% przypadków przemocy w rodzinie mamy do czynienia również z przemocą ekonomiczną.

Przemoc odbiera pokrzywdzonej kobiecie wiarę w to, że jest w stanie samodzielnie uporać się z trudnościami, odejść od sprawcy i rozpocząć nowe, wolne od przemocy życie. Uzależnienie finansowe od sprawcy sprawia, że kobiety dłużej pozostają w krzywdzących związkach lub wracają do krzywdzących ich partnerów.

Podjęłaś decyzję. Co dalej?

Świadomość swojego położenia oraz podjęcie decyzji o zakończeniu relacji, w której doświadczasz przemocy, jest pierwszym krokiem do rozpoczęcia nowego etapu życia.

Do kolejnych warto się dobrze przygotować – to kwestia bezpieczeństwa twojego i twoich dzieci.

W tym celu dobrze jest, samodzielnie lub przy pomocy zaufanej osoby albo ekspertki:

- przelać swoje przychody oraz oszczędności na oddzielne, znane tylko tobie konto bankowe;
- dowiedzieć się, gdzie i w jakiej wysokości są przechowywane wspólne środki finansowe, papiery wartościowe oraz inne wartościowe rzeczy;
- dowiedzieć się, czy obciążają cię wspólne zobowiązania i jakiego typu;
- zabezpieczyć kopie ważnych dokumentów;
- zabezpieczyć inne ważne dokumenty dotyczące majątku wspólnego, w tym np. akty darowizny na twój majątek odrębny, zakup mieszkania, samochodu;
- zmienić, po odejściu od sprawcy, numery PIN do kart i innych dokumentów bankowych, unikając nadawania numerów, które są związane np. z waszymi datami urodzenia;
- wycofać pełnomocnictwo dla partnera do swojego konta osobistego;
- usunąć swoje dane ze wspólnego konta;
- usunąć połowę pieniędzy ze wspólnego konta, aby sprawca nie mógł pozbawić cię dostępu do należnej ci części;
- poinformować dłużników i bank o swojej sytuacji, zabezpieczając się w ten sposób przed nieodpowiedzialnymi działaniami partnera, który może również w ten sposób celowo wpłynąć negatywnie na opinię o twojej zdolności kredytowej.

Prawo cię chroni

Jeśli jesteś mężatką, a przed zawarciem małżeństwa nie podpisałaś intercyzy, zwykle przysługuje ci równy udział we wspólnym majątku.

Masz takie samo prawo jak mąż do korzystania z majątku wspólnego, a w trakcie jego podziału twój nakład pracy przy wychowaniu dzieci i prowadzeniu domu jest przez sąd uwzględniany.

Prawo nakazuje małżonkom współdziałać w zarządzaniu majątkiem wspólnym. Jeśli masz zastrzeżenia dotyczące sposobu, w jaki mąż zarządza majątkiem, to w sprawach wykraczających poza czynności zwykłego zarządu, kodeks rodzinny daje ci prawo do wyrażenia sprzeciwu. Są również czynności, takie jak np. nabycie, zbycie lub obciążenie nieruchomości, które wymagają twojej zgody.

Jeśli mąż nie wywiązuje się z obowiązku przyczyniania się do zaspokajania potrzeb rodziny, możesz wystąpić do sądu z pozwem o zaspokajanie potrzeb rodziny, o alimenty lub o nakazanie przekazywania całości lub części wynagrodzenia męża do swoich rąk. Twoja praca związana z wychowaniem dzieci i prowadzeniem domu jest również brana pod uwagę przez sąd.

Obowiązkiem każdego z rodziców jest łóżenie na utrzymanie dziecka. Możesz udać się do sądu, by ten ustalił stosowne **alimenty** (ich wysokość zależy od usprawiedliwionych potrzeb osoby uprawnionej do alimentów oraz zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego do alimentów). Jeśli mimo zasądzonych alimentów nie będziesz ich otrzymywać, a małżonek będzie uporczywie odmawiał łóżenia na małoletnie dzieci, może zostać uznany winnym **przestępstwa niealimentacji**.

Zdrowe relacje finansowe

Niektórzy łatwo wydają pieniądze na własne przyjemności, inni oszczędzają, aby zapewnić sobie poczucie bezpieczeństwa.

Nieporozumienia i spory na tle finansowym często wynikają na tle różnic w podejściu do pieniędzy. Nie musi im jednak towarzyszyć przemoc. W prawdziwie partnerskich relacjach partnerzy, pomimo różnic, uczą się dobrze komunikować, okazują sobie wzajemny szacunek i zrozumienie.

Zdrowe ekonomicznie relacje w związku budujemy w drodze negocjacji i uzgadniania ze sobą większych wydatków. Dobrze jest przy tym kierować się kilkoma zasadami.

Oboje partnerzy:

mają dostęp do informacji na temat stanu finansów rodzinnych, choć jedno z nich może się głównie zajmować tą kwestią;

jasno określają dzielące ich różnice odnoszące się do pieniędzy, uzgadniają wspólne cele finansowe;

mają dostęp do wspólnych pieniędzy bez potrzeby proszenia drugiej osoby o zgodę;

wspólnie podejmują istotne decyzje finansowe.

wspólnie opracowują plany realizacji uzgodnionych wcześniej celów finansowych;

szanują zasadę, że mają równe prawo do podejmowania decyzji finansowych, niezależnie od tego, kto z nich więcej zarabia lub dysponuje większym majątkiem;

W naszym społeczeństwie wciąż funkcjonuje szkodliwe przekonanie, że o pieniądzu się nie rozmawia. Warto rozmawiać o pieniądzu i poznać stosunek partnera do tej kwestii, aby w nowym związku uniknąć niespodzianek i zminimalizować podłoże konfliktów.